

MİLLETLERARASI SÖZLEŞME *

BÖLÜM I

SÖZLEŞMENİN UYGULAMA ALANI

Madde 1

Bu Sözleşme, nesebi sahih olmayan bir çocuğa karşı nafaka yükümlülüğü de dahil, aile, hısımlık, evlilik veya sıhriyet ilişkilerinden doğan nafaka yükümlülüğü konusunda, bir âkit Devletin adlî veya idarî mercileri tarafından verilmiş olan :

1. Bir nafaka alacaklısı ile nafaka borçlusunu veya,
 2. Bir nafaka borçlusunu ile bir nafaka alacaklısına yaptığı ödemelerin iadesini talep eden bir kamu kurumu,
- Arasındaki kararlar hakkında uygulanır.
- Sözleşme, bu merciler önünde ve bu kişiler arasında anılan yükümlülüklerle ilişkin olarak yapılan sulhlere de uygulanır.

Madde 2

Sözleşme, niteliklerine bakılmaksızın, kararlara ve sulhlere uygulanır .

Sözleşme, âkit olmayan bir Devlette verilmiş veya yapılmış dahi olsa, önceki bir kararı veya sulhü değiştiren kararlara veya sulhlere de uygulanır.

Sözleşme, nafaka talebinin milletlerarası veya milli niteliği dikkate alınmaksızın ve tarafların uyrukluk ve mutad meskenlerine bakılmaksızın uygulanır.

Madde 3

Karar ve sulhün münhasıran nafaka yükümlülüğüne ilişkin olmaması halinde, Sözleşmenin etkisi sadece nafaka yükümlülüğü ile sınırlıdır.

Karar Sayısı : 8/5725

3/11/1980 tarihli ve 2332 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınmasına ve Tenfizine İlişkin Sözleşme"nin, (Türkiye Cumhuriyetinin, anılan Sözleşmenin 34 üncü maddesine uygun olarak, 26 nci maddenin 2 nci ve 3 üncü fıkralarında öngörülen civar ve sıhrî hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlar ve sulhler ile nafakanın belirli aralıklarla ödenmesini hükme bağlamayan kararlar ve sulhleri tanımamak ve tenfiz etmemek hakkı saklı tutulmak kaydıyla) onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 8/11 1982 tarihli ve KMEH-V-LDK-XXIII-1977 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanununun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 22/11/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme

Bu Sözleşmeyi imzalayan Devletler, Büyüklere karşı nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların karşılıklı olarak tanınması ve tenfizini düzenlemek için müşterek hükümler tesis etmeyi arzu ederek,

Bu hükümler ile Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin 15 Nisan 1958 tarihli Sözleşmenin hükümleri arasında ahenk sağlamak arzusunu taşıyarak,

Bu amaçla bir Sözleşme akdetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır :

* RG.: 16.2.1983 - 17961

BÖLÜM II

KARARLARIN TANINMASI VE
TENFİZİ ŞARTLARI**Madde 4**

Âkit Devletlerden birinde verilmiş olan karar :

1. Yedinci veya 8. maddelere göre yetkili sayılan bir merci tarafından verilmiş ve,
2. Karar hakkında verildiği Devlette mutad kanun yollarına başvurulması mümkün değilse,

Diğer bir Âkit Devlette tanınacak veya hakkında tenfiz kararı verilecektir.

Mutad kanun yollarının açık bulunmasına rağmen, geçici olarak icra edilebilen ara kararları ve geçici tedbirler, talep edilen Devlette benzer kararların verilebilmesi, icra edilebilmesi halinde, bu Devlet tarafından tanınacak veya haklarında tenfiz kararı verilecektir.

Madde 5

Bununla beraber, kararın tanınması veya tenfizi aşağıdaki hallerde reddedilebilir :

1. Kararın tanınması veya tenfizinin talep edilen Devletin kamu düzeniyle açıkça bağdaşmaması veya,
2. Kararın usul işlemlerinde yapılan bir hilenin sonucu olması veya,
3. Tarafları ve konusu aynı olan bir davanın daha önce talep edilen Devletin bir merciinde açılmış ve görülmekte olması veya,
4. Kararın, talep edilen Devlette veya talep edilen Devlette tanıma ve tenfiz için gerekli şartları haiz olsa dahi başka bir Devlette aynı konuda ve aynı taraflar arasında verilmiş bir kararla bağdaşmaması.

Madde 6

Bir gıyap kararı, ancak talebin başlıca unsurlarını kapsayan dava dilekçesi gaip tarafa kararın verildiği Devletin hukuku uyarınca tebliğ edildiği ve hal ve şartlara göre gaip tarafa savunması için yeterli bir süre verildiği takdirde tanınabilir veya hakkında tenfiz kararı verilebilir. Beşinci madde hükümleri saklıdır.

Madde 7

Sözleşmenin uygulanması bakımından kararın verildiği Devletin mercii aşağıdaki hallerde yetkili sayılır :

1. Nafaka borçlusu veya alacaklısının mutad meskeninin davanın açıldığı sırasında kararın verildiği Devlette bulunması veya,
2. Nafaka borçlusu veya alacaklısının davanın açıldığı sırada, kararın verildiği Devlet vatandaşlığını haiz olması veya,
3. Davalının açıkça veya yetki konusunda hiçbir itirazda bulunmaksızın davanın esasına girmek suretiyle bu merciin yetkisini kabul etmesi.

Madde 8

Nafaka alacağı hakkında karar vermiş olan bir Âkit Devletin mercileri, bu nafakanın sözkonusu Âkit Devletin talep edilen Devletin hukukuna göre, yetkili kabul olunan bir merci önünde vuku bulmuş boşanmadan, ayrılıktan, evliliğin iptalinden veya butlanından dolayı borçlu olması halinde, Sözleşmenin uygulanması bakımından yetkili sayılırlar. Yedinci madde hükümleri saklıdır.

Madde 9

Talep edilen Devletin mercii, kararın verildiği Devletin mercii için kendi yetkisini tespit için dayandığı vakıalarla bağlıdır.

Madde 10

Kararın nafaka konusunda birden fazla talebe ilişkin olması ve tanıma veya tenfizin bu taleplerin tümü için kabul edilememesi hallerinde, talep edilen Devletin mercii Sözleşmeyi kararın tanınabilecek veya tenfiz edilebilecek kısmına uygular.

Madde 11

Nafakanın kararda belirli aralıklarla ödenmesinin öngörülmesi halinde, tenfiz kararı birikmiş nafaka borçlarını olduğu gibi, işleyecek nafaka borçlarını da kapsar.

Madde 12

Sözleşmede aksine bir hüküm bulunmaması halinde, talep edilen Devletin mercii kararın esasına ilişkin hiçbir inceleme yapamaz.

BÖLÜM III

KARARLARIN TANINMASI VE
TENFİZİ USULÜ**Madde 13**

Sözleşmede aksine bir hüküm bulunması halinde, kararın tanınması veya tenfizi usulü talep edilen Devletin hukukuna tâbidir.

Madde 14

Bir kararın kısmen tanınması veya tenfizi her zaman talep edilebilir.

Madde 15

Kararın verildiği Devlette adlî müzaheretten veya masraf muafiyetinden kısmen veya tenfize dair bütün usulî işlemlerinde de, talep edilen Devletin hukukunun öngördüğü en ziyade müzaheretten veya en geniş muafiyetten yararlanır.

Madde 16

Sözleşmede öngörülen usul işlemlerindeki masrafların ödenmesini teminat altına almak üzere, her ne ad altında olursa olsun hiçbir kefalet veya teminat istenemez.

Madde 17

Bir kararın tanınmasını veya tenfizini talep eden taraf talebine aşağıdaki belgeleri eklemelidir :

1. Kararın tam ve aslına uygun bir örneği ;
2. Verildiği Devlette karar hakkında mutad kanun yollarına başvurulamayacağını ve gerekiyorsa, kararın bu Devlette icra edilebilir olduğunu kanıtlayacak bir belge;
3. Kararın gıyapta verilmesi halinde, talebin başlıca unsurlarını kapsayan dava dilekçesinin, gaip tarafa, kararın verildiği Devletin hukukuna uygun şekilde tebliğ edildiğini veya bildirildiğini kanıtlayacak bir belgenin aslı veya aslına uygunluğu onaylanmış bir örneği;
4. Gerektiğinde, kararın verildiği Devlette adlî müzaheretten veya masraf muafiyetinden yararlandığını kanıtlayacak bir belge;
5. Talep edilen Devletçe istenmemesi hali dışında, yukarıda belirtilen belgelerin aslına uygunluğu onaylanmış tercümeleri.

Yukarıda belirtilen belgelerin ibraz edilmemesi veya talep edilen Devlet mercii tarafından karar muhtevassından Sözleşmenin şartlarının yerine getirildiğinin belirlenememesi halinde, bu merci gerekli bütün belgelerin ibrazı için belirli bir süre tayin eder.

Söz konusu belgelerin ayrıca onaylanması veya benzer bir işleme tâbi tutulması istenemez.

BÖLÜM IV

KAMU KURULUŞLARINA İLİŞKİN
TAMAMLAYICI HÜKÜMLER**Madde 18**

Bir nafaka alacaklısına ödediği nafakaların borçludan iadesini takip eden bir kamu kuruluşunun talebi üzerine, bu nafaka borçlusu aleyhinde verilmiş olan karar, aşağıdaki hallerde Sözleşmeye uygun olarak tanınacak ve hakkında tenfiz kararı verilecektir :

1. Yapılan ödemenin tâbi olduğu kanuna göre, bu kuruluş tarafından tahsil edilebilmesi ve,
2. Talep edilen Devletin Devletler Özel Hukuku tarafından tayin edilen iç hukukuna göre asıl alacaklı ile borçlu arasında bir nafaka yükümlülüğünün bulunması.

Madde 19

Bir kamu kuruluşunun tâbi olduğu kanun bir kararın tanınmasını veya tenfizini alacaklı yerine tam yetki ile talep etme hakkını kendisine veriyorsa, bu kamu kuruluşu nafaka alacaklısı ile borçlusu arasında verilmiş olan bir kararın tanınmasını veya tenfizini alacaklıya yaptığı ödemeler nisbetinde talep edebilir.

Madde 20

Tanıma veya tenfizi talep eden kamu kuruluşu 18. maddenin birinci fıkrasında veya 19. maddede öngörülen şartları haiz olduğunu belirten ve ödemelerin nafaka alacaklısına yapıldığını kanıtlayan her türlü belgeyi ibraz etmelidir. Onyedinci madde hükümleri saklıdır.

BÖLÜM V

SULHLER

Madde 21

Yapıldığı Devlette icra edilebilen sulhler, kararların tâbi olduğu aynı şartlar altında ve bu şartların sulhlere de uygulandığı ölçüde tanınacak veya haklarında tenfiz kararı verilecektir.

BÖLÜM VI

ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER

Madde 22

Mevzuatı para transferlerine kısıtlamalar koyan Âkit Devletler, nafaka olarak ödenmek veya Sözleşme çerçevesindeki nafaka talepleri için yapılan masrafları karşılamak üzere tahsis edilen paraların transferlerine birinci derecede öncelik tanıyacaklardır.

Madde 23

Bu Sözleşme, bir kararın veya bir sulhün tanınmasını veya tenfizini sağlamak için, kararın verildiği veya sulhün yapıldığı Devlet ile talep edilen Devleti bağlayan uluslararası başka bir belgeye veya talep edilen Devletin iç hukukuna başvurulmasına engel değildir.

Madde 24

Sözleşme, karar tarihine bakılmaksızın uygulanır.

Kararın, verildiği Devlet ile talep edilen Devlet arasında Sözleşmenin yürürlüğe girmesinden önce verilmiş olması halinde, talep edilen Devlette, bu karar hakkında sadece yürürlüğe giriş tarihinden sonra muaccel olacak borçlar için tenfiz kararı verilecektir.

Madde 25

Her Âkit Devlet aynı beyanı yapmış olan Devletlerle ilişkilerinde, Sözleşme hükümlerinin resmî bir merci veya memur önünde düzenlenmiş ve düzenlediği Devlette geçerli ve icrası mümkün resmî senetlere, Sözleşme hükümlerinin bunlara uygulanabildiği ölçüde teşmil edileceğini her zaman beyan edebilir.

Madde 26

Her Âkit Devlet, 34. maddeye uygun olarak aşağıdaki hallerde tanıma veya tenfiz ta-

lebini reddetme hakkını saklı tutabilir :

1. Alacaklının evliliğinden veya yirmibir yaşını bitirdikten sonraki döneme ait olup, alacaklının eşi veya eski eşi dışındaki bir borçlu tarafından verilmesi gerekli nafakaya ilişkin kararlar ve sulhler;

2. a) Civar hısımları ve

b) Sıhrî hısımlar,

arasındaki nafaka yükümlülüğüne ilişkin kararlar ve sulhler,

3. Belirli aralıklarla nafaka ödenmesini hükme bağlamayan kararlar ve sulhler.

Bir ihtirazî kayıta bulunmuş olan Âkit Devlet, Sözleşmenin kendi ihtirazî kaydına konu olan kararlara ve sulhlere uygulanmasını talep edemez.

Madde 27

Bir Âkit Devlette nafaka yükümlülüğü konusunda çeşitli kişi topluluklarına uygulanabilen iki veya daha çok hukuk sisteminin bulunması halinde, bu devletin kanununa yapılan her atıftan sözkonusu Devletin huku-kunca o kişi topluluğuna uygulanacak hukuk sistemi anlaşılır.

Madde 28

Bir Âkit Devletin nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınması ve tenfizine farklı hukuk sistemlerinin uygulandığı iki veya daha çok bölgeye sahip bulunması halinde :

1. Kararın verildiği Devletin kanununa, usul hükümlerine veya merciine yapılan her atıftan, kararın verildiği bölgenin kanunu, usul hükümleri veya mercii anlaşılır.

2. Talep edilen Devletin kanununa, usul hükümlerine veya merciine yapılan her atıftan, kararın tanınması veya tenfizi talep edilen bölgenin kanunu, usul hükümleri veya mercii anlaşılır.

2. Talep edilen Devletin kanununa, usul hükümlerine veya merciine yapılan her atıftan, kararın tanınması veya tenfizi talep edilen bölgenin kanunu, usul hükümleri veya mercii anlaşılır.

3. Birinci ve 2. fıkraların uygulanmasında, gerek kararın verildiği Devletin kanununa veya usul hükümlerine, gerekse talep edilen Devletin kanununa veya usul hükümlerine yapılan her atıftan, Âkit Devleti teşkil eden o

bölgede geçerli ve konuyla ilgili bütün hukuk kuralları ve ilkeleri anlaşılır.

4. Kararın verildiği Devlette nafaka alacaklısının veya borçlusunun mutad meskenine yapılan her atıftan, o kişinin kararın verildiği bölgedeki mutad meskeni anlaşılır.

Her Âkit Devlet bu kuralların bir veya birkaçını, Sözleşmenin bir veya birçok hükümlerine uygulamıyacağını her zaman beyan edebilir.

Madde 29

Bu Sözleşme, taraf olan Devletler arasındaki ilişkilerde 15 Nisan 1958 tarihinde Lahey'de akdedilmiş "Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğü Konusundaki Kararların Tanınması ve Tenfizine İlişkin Sözleşme"nin yerini alır.

BÖLÜM VII

SON HÜKÜMLER

Madde 30

Bu Sözleşme, Devletler Özel Hukuku Lahey Konferansı'nın Onikinci dönem toplantısı sırasında, üyesi bulunan Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak, kabul veya tasvip edilecek ve onay, kabul veya tasvip belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Madde 31

Onikinci dönem toplantısından sonra Konferansa üye olan veya Birleşmiş Milletler Teşkilâtına veya onun bir ihtisas kuruluşuna mensup veya Uluslararası Adalet Divanının Statüsüne taraf bulunan her Devlet bu Sözleşmeye 35. maddenin 1. fıkrası uyarınca yürürlüğe girmesinden sonra da katılabilir.

Katılma belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Katılma yalnızca katılan Devletle 37. maddenin 3. fıkrasında öngörülen tebliğin alınmasından sonraki oniki ay içinde bu katılmaya karşı bir itiraz dermeyeran etmemiş olan Âkit Devletler arasındaki ilişkilerde hüküm ifade eder.

Böyle bir itiraz, Sözleşmenin, katılmadan sonra vuku bulacak onaylanması, kabulü ve-

ya tasvibi sırasında da her üye Devlet tarafından dermeyeran edilebilir. Bu itirazlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Madde 32

Her Devlet, imza, onay, tasvip, kabul veya katılma sırasında, Sözleşmenin uluslararası temsil ettiği toprakların tümüne veya bunlardan birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir. Bu beyan, Sözleşmenin sözkonusu Devlet için yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade edecektir.

Bundan sonra yapılacak bu nitelikteki her teşmil Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Teşmil, 37. maddenin 4. fıkrasında öngörülen tebliğin alınmasını izleyen oniki ay içinde, teşmile karşı itiraz dermeyeran etmemiş olan Âkit Devletlerle, uluslararası ilişkileri bir Âkit Devlet tarafından sağlanan ve sözkonusu tebliğe konu olmuş bulunan ülke veya ülkeler arasındaki ilişkilerde hüküm ifade eder.

Böyle bir itiraz, Sözleşmenin, teşmilden sonra vuku bulacak onaylanması, kabulü, veya tasvibi sırasında da her üye Devlet tarafından dermeyeran edilebilir.

Bu itirazlar, Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Madde 33

Nafaka yükümlülüğü konusundaki kararların tanınmasına veya tenfizine uygulanan çeşitli hukuk sistemlerinin bulunduğu iki veya daha çok bölgeye sahip olan her Âkit Devlet, imza, onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında, bu Sözleşmenin, bu bölgelerin tümüne veya bunlardan birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir ve yeni bir beyan yapmak suretiyle bu beyanı her zaman değiştirebilir.

Sözleşmenin hangi bölgeye uygulanacağını açıkça belirtecek olan bu beyanlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Nafaka yükümlülüğü konusundaki bir kararın tanınmasının talep edildiği tarihte, kararın verildiği toprak biriminde Sözleşme uygulanmıyorsa, diğer Âkit Devletler bu kararın tanınmasını reddedebilirler.

Madde 34

Her Devlet, en geç, onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında 26. maddede öngörü-

len ihtirazî kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir. Başka hiçbir ihtirazî kayıt kabul edilmeyecektir.

Aynı şekilde her Devlet, 32. maddeye uygun olarak Sözleşmenin teşmilini tebliğ ederken, teşmile konu olan bölgelerin tümü veya bunların bazılarıyla sınırlı hüküm ifade etmek üzere, sözkonusu ihtirazî kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir.

Her Âkit Devlet, dermeyeran etmiş olduğu bir ihtirazî kaydı her zaman geri alabilir. Bu geri alma Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Ihtirazî kaydın hükmü, yukarıdaki fıkrada öngörülen tebliği izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü sona erecektir.

Madde 35

Sözleşme, 30. maddede öngörülen onay, kabul veya tasvip belgelerinden üçüncünün tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Bilâhare Sözleşme :

— Sonradan onaylanan, kabul eden veya tasvip eden her imzalayan Devlet için, onay kabul veya tasvip belgesinin tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

— Katılan her Devlet için, 31. maddede öngörülen sürenin hitamını izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

— Otuzikinci madde uyarınca, Sözleşmenin teşmil olunduğu bölgeler için, sözkonusu maddede öngörülen sürenin hitamını izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde 36

Sözleşme, sonradan onaylayan, kabul veya tasvip eden veya katılan Devletler için dahi 35. maddenin 1. fıkrasına uygun olarak, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl sürelidir.

Sözleşme fesholunmadıkça, beşer yıllık sürelerle zımnen yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin hitamından en az altı ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir. Fesih, Sözleşmenin uygulandığı bölgelerin bazıları ile sınırlandırılabilir.

Fesih, sadece bunu bildiren Devlet için hüküm ifade eder. Sözleşme diğer Âkit Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Madde 37

Hollanda Dışişleri Bakanlığı, Konferansın üyesi olan Devletlerle, 31. maddenin hükümlerine uygun olarak, Sözleşmeye katılacak Devletlere aşağıdaki hususları tebliğ edilecektir.

1. 30. maddede öngörülen imzalama, onay, kabul ve tasvipleri;

2. Sözleşmenin, 35. maddenin hükümlerine uygun olarak, yürürlüğe gireceği tarihi;

3. 31. maddede öngörülen katılmaları ve bunların hüküm ifade edeceği tarihleri;

4. 32. maddede öngörülen teşmilleri ve bunların hüküm ifade edeceği tarihler;

5. 31. ve 32. maddelerde öngörülen katılmalara ve teşmillere karşı yapılan itirazları;

6. 25. ve 32. maddelerde sözü edilen beyanları;

7. 36. maddede öngörülen fesihleri;

8. 26. ve 34. maddelerde öngörülen ihtirazî kayıtları ve 34. maddede öngörülen ihtirazî kayıtların geri alınmasını.

Bunu teyiden, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki imza sahipleri bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce dillerindeki her iki metin de aynı şekilde geçerli olmak ve Hollanda Dışişleri Bakanlığı arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylı bir örneği, diplomasi yolu ile, Onikinci dönem Konferansı Üyesi bulunan Devletlere verilmek üzere, bir tek nüsha halinde, 2 Ekim 1973 günü Lahey'de düzenlenmiştir.

Karar Sayısı : 8/5695

MİLLETLERARASI SÖZLEŞME *

3/11/1980 tarihli ve 2331 sayılı Kanunla onaylanması uygun bulunan ilişik "**Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna Dair Sözleşme**"nin, (Türkiye Cumhuriyetinin, anılan Sözleşmenin 24 üncü maddesi uyarınca :

1. 14 üncü maddenin 1 inci ve 2 nci fıkralarında öngörülen, civar hısımları ile sıhrî hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüklerine sözleşmeyi uygulamamak hakkı;

2. 15 inci maddede öngörülen, alacaklı ve borçlunun kendi vatandaşı olması ve borçlunun mutad meskeninin Türkiye'de bulunması halinde, yetkili mercilerinin kendi iç hukukunu uygulama hakkı;

saklı tutulmak kaydıyla) onaylanması; Dışişleri Bakanlığının 8/11/1982 tarihli ve KMEH-V-LDK-XXIV-1976 sayılı yazısı üzerine, 31/5/1963 tarihli ve 244 sayılı Kanunun 3 üncü maddesine göre, Bakanlar Kurulunca 26/11/1982 tarihinde kararlaştırılmıştır.

Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna Dair Sözleşme :

Bu Sözleşmeyi imzalayan Devletler, Büyüklere karşı nafaka yükümlülüğüne uygulanacak kanunla ilgili müşterek hükümler tesis etmek ve,

Bu hükümlerle 24 Ekim 1956 tarihli, "Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna, Dair Sözleşme" hükümleri arasında ahenk sağlamak arzusunu taşıyarak,

Bu amaçla bir Sözleşme akdetmeyi kararlaştırmışlar ve aşağıdaki hükümlerde mutabık kalmışlardır :

BÖLÜM I

SÖZLEŞMENİN UYGULAMA ALANI

Madde 1

Bu Sözleşme, nesebi sahîh olmayan bir çocuğa karşı nafaka yükümlülüğü de dahil, aile, hısımlık, evlilik veya sıhrîyet ilişkilerinden doğan nafaka yükümlülüklerine uygulanır.

Madde 2

Sözleşme, münhasıran nafaka yükümlülüğü konusundaki kanunlar ihtilâfını düzenler.

Sözleşmenin uygulanması dolayısıyla verilmiş olan kararlar 1. maddede öngörülen ilişkilerden herhangi birinin mevcudiyetini haldar etmez.

Madde 3

Bu Sözleşme ile belirtilen kanun, âkîit olmayan bir Devletin kanunu dahi olsa, hiçbir karşılıklılık şartına bağlı olmaksızın uygulanır.

BÖLÜM II

UYGULANACAK KANUN

Madde 4

Birinci maddede öngörülen nafaka yükümlülüğünü nafaka alacaklısının mutad meskeninin bulunduğu Devletin iç hukuku düzenler.

Alacaklının mutad meskeninin değişmesi halinde, değişikliğin vuku bulunduğu andan itibaren yeni mutad meskeninin bulunduğu Devletin iç hukuku uygulanır.

Madde 5

Alacaklının 4. maddede öngörülen kanun gereğince borçludan nafaka alamaması halinde, müşterek milli kanunları uygulanır.

Madde 6

Alacaklının 4. ve 5. maddelerde öngörülen kanunlar gereğince borçludan nafaka alamaması halinde, başvuru merciiin kanunu uygulanır.

Madde 7

Civar hısımlar ve sıhrî hısımlar arasındaki nafaka yükümlülüklerinde borçlu alacaklının talebine karşı, müşterek milli kanunları veya aynı vatandaşlığı haiz değillerse mutad meskeninin bulunduğu Devlet kanunu uyarınca kendisi bakımından yükümlülük bulunmadığı itirazını ileri sürebilir.

* RG: 8.2.1983 - 17951

Madde 8

4, 5. ve 6 maddelerden farklı olarak, boşanma kararının verildiği veya tanındığı bir âkit Devlette boşanmaya uygulanmış olan kanun, boşanmış eşler arasındaki nafaka yükümlülüklerini ve bu yükümlülöklere ilişkin kararların gözden geçirilmesini de düzenler.

Yükarıdaki fıkra hükmü ayrılık, evliliğin butlanı veya iptali hallerinde de uygulanır.

Madde 9

Bir kamu kuruluşunun alacaklıya yapmış olduğu ödemeleri borçludan geri alma hakkı bu kuruluşun tâbi olduğu kanun tarafından düzenlenir.

Madde 10

Nafaka yükümlülüğüne uygulanacak kanun, diğer hususlar meyanında özellikle :

1. Alacaklının kimden ve ne ölçüde nafaka talep edebileceğini;
2. Nafaka davasını açmaya kimin yetkili olduğu ve davanın hangi süreler içinde açılabilceğini;
3. Alacaklıya nafaka ödeyen kamu kuruluşu yaptığı edaların iadesini isterse, borçlunun yükümlülük sınırlarının neler olacağını; tespit eder.

Madde 11

Sözleşmenin belirttiği kanunun uygulanması, ancak, bu kanunun kamu düzeniyle açıkça bağdaşmaması halinde reddedilebilir.

Bununla beraber, uygulanacak kanunda değişik hükümler bulunsa bile, nafaka miktarının saptanmasında alacaklının ihtiyaçları ve borçlunun geliri gözönünde bulundurulacaktır.

BÖLÜM III**ÇEŞİTLİ HÜKÜMLER****Madde 12**

Sözleşme bir âkit Devlette, Sözleşmenin o Devlette yürürlüğe girmesinden önceki dönemde ileri sürülmüş nafaka taleplerine uygulanmaz.

Madde 13

Her âkit Devlet, 24 üncü maddeye uygun olarak Sözleşmeyi sadece :

1. Eşler ve eski eşler arasındaki;

2. Yirmibir yaşından küçük ve evlenmemiş kimseler lehindeki;
- Nafaka yükümlülüklerine uygulamak hakkını saklı tutabilir.

Madde 14

Her âkit Devlet, 24 üncü maddeye uygun olarak Sözleşmeyi :

1. Civar hısımlar arasındaki;
2. Sıhrî hısımlar arasındaki;
3. Boşanma, ayrılık, evliliğin iptali veya butlanı kararı duruşmada hazır olmayan tarafın mutad meskeninin bulunmadığı bir Devlette gıyapta verilmişse, boşanmış, ayrılmış veya evliliklerinin iptaline veya butlanına karar verilmiş eşler arasındaki;

Nafaka yükümlülüklerine uygulamamak hakkını saklı tutabilir.

Her âkit Devlet, 24 üncü maddeye uygun olarak, alacaklı ve borçlunun kendi vatandaşı olması ve borçlunun mutad meskeninin kendi ülkesinde bulunması halinde, yetkili mercilerinin kendi iç hukukunu uygulayacaklarını belirten bir ihtirazî kaydı dermeyeran edebilir.

Madde 16

Nafaka yükümlülüğü konusunda, ülke veya kişi bakımından uygulanacak iki veya daha çok hukuk sisteminin bulunduğu bir Devletin Kanununun dikkate alınması halinde (alacaklının veya borçlunun mutad meskeninin bulunduğu yer kanununa veya müşterek milli kanuna atıf yapılması gibi) bu Devlette yürürlükte olan kuralların belirlediği hukuk sistemi veya bu tür kurallar yoksa, ilgililerin en sıkı ilişki içinde oldukları hukuk sistemi uygulanır.

Madde 17

Nafaka yükümlülüğü konusunda kendi hukuk kuralları bulunan çeşitli bölgelere sahip bir âkit Devlet, sadece bu bölgeleri ilgilendiren kanunlar ihtilâfında Sözleşmeyi uygulamak zorunda değildir.

Madde 18

Bu sözleşme, taraf olan Devletler arasındaki ilişkilerde, 24 Ekim 1956 tarihinde Lahay'de akdedilmiş olan "Çocuklara Karşı Nafaka Yükümlülüğüne Uygulanacak Kanuna Dair Sözleşme"nin yerini alır.

Ancak, 13. maddede öngörülen ihtirazî kayıtla, 21 yaşından küçük ve evlenmemiş bir kimseye karşı nafaka yükümlülüğünü bu Sözleşmenin uygulama alanı dışında bırakan Devlete, 1. fıkra uygulanmaz.

Madde 19

Bu Sözleşme, bir âkit Devletin taraf olduğu veya olacağı ve Sözleşmenin düzenlediği konulara ilişkin hükümler ihtiva eden diğer uluslararası anlaşmaları etkilemez,

BÖLÜM IV

SON HÜKÜMLER

Madde 20

Bu Sözleşme, Devletler Özel Hukuku Lahay Konferansının Onikinci dönem toplantısı sırasında üyesi bulunan Devletlerin imzasına açıktır.

Sözleşme onaylanacak, kabul veya tasvip edilecek ve onay, kabul veya tasvip belgeleri Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Madde 21

Onikinci dönem toplantısından sonra Konferansa üye olan veya Birleşmiş Milletler Teşkilatına veya onun bir ihtisas kuruluşuna mensup veya Milletlerarası Adalet Divanının Statüsüne taraf olan her Devlet bu Sözleşmeye 25. maddesinin 1. fıkrası uyarınca yürürlüğe girmesinden sonra da katılabilir.

Katılma belgesi Hollanda Dışişleri Bakanlığına tevdi edilecektir.

Madde 22

Her Devlet, imza, onay, tasvip, kabul veya katılma sırasında, Sözleşmenin, milletlerarası alanda temsil ettiği bölgelerin tümüne veya bunlardan birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir. Bu beyan, Sözleşmenin sözkonusu Devlet bakımından yürürlüğe girdiği tarihte hüküm ifade edecektir.

Bundan sonra yapılacak bu nitelikte her teşmil, Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Nafaka yükümlülüğü konusunda farklı hukuk sistemlerinin bulunduğu iki veya da-

ha çok bölgeye sahip olan her âkit Devlet, imza, onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında, bu Sözleşmenin, bu bölgelerin tümüne veya aralarından birine veya birkaçına teşmil olunacağını beyan edebilir ve yeni bir beyan yapmak suretiyle bu beyanı her zaman değiştirebilir.

Sözleşmenin hangi bölgeye uygulanacağını açıkça belirtecek olan bu beyanlar Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

Madde 24

Her Devlet, en geç onay, kabul, tasvip veya katılma sırasında, 13 ilâ 15. maddelerde öngörülen ihtirazî kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir. Başka hiçbir ihtirazî kayıt kabul edilmeyecektir.

Aynı şekilde her Devlet, 22. maddeye uygun olarak Sözleşmenin teşmilini tebliğ ederken, teşmile konu olan bölgelerin tümü veya bunların bazılarıyla sınırlı hüküm ifade etmek üzere, sözkonusu ihtirazî kayıtlardan birini veya birkaçını dermeyeran edebilir.

Her âkit Devlet, dermeyeran etmiş olduğu bir ihtirazî kaydı her zaman geri alabilir. Bu geri alma Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir.

İhtirazî kaydın hükmü, yukarıdaki fıkrada öngörülen tebliği izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü sona erecektir.

Madde 25

Sözleşme, 20. maddede öngörülen onay, kabul veya tasvip belgelerinden üçüncüsünün tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Bilâhare Sözleşme :

— Sonradan onaylayan, kabul eden veya tasvip eden her imzalayan Devlet için, onay, kabul veya tasvip belgesinin tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

— Katılan her Devlet için, katılma belgesinin tevdiini izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü;

Yirmiikinci maddeye uygun olarak, Sözleşmenin teşmil olunduğu bölgeler için, sözkonusu maddede öngörülen tebliği izleyen üçüncü takvim ayının birinci günü yürürlüğe girecektir.

Madde 26

Sözleşme, sonradan onaylayan, kabul veya tasvip eden veya katılan Devletler için dahil, 25. maddenin 1. fıkrasına uygun olarak, yürürlüğe girdiği tarihten itibaren beş yıl sürelidir.

Sözleşme fesholunmadıkça, beşer yıllık sürelerle zımnen yenilenecektir.

Fesih, beş yıllık sürenin bitiminden en az altı ay önce Hollanda Dışişleri Bakanlığına tebliğ edilecektir. Fesih, Sözleşmenin uygulandığı bölgelerin bazıları ile sınırlandırılabilir.

Fesih, sadece bunu tebliğ eden Devlet için hüküm ifade eder. Sözleşme diğer âkit Devletler için yürürlükte kalacaktır.

Madde 27

Hollanda Dışişleri Bakanlığı, Konferansın üyesi olan Devletlerle 21. madde hükümlerine uygun olarak Sözleşmeye katılacak Devletlere aşağıdaki hususları tebliğ edecektir:

1. 20. maddede öngörülen imza, onay, kabul ve tasvipleri;

2. 25. maddenin hükümlerine uygun olarak, Sözleşmenin yürürlüğe gireceği tarihi;

3. 21. maddede öngörülen katılmaları ve bunların hüküm ifade edecekleri tarihi;

4. 22. maddede öngörülen teşmilleri ve bunların hüküm ifade edecekleri tarihi;

5. 23. maddede sözü edilen beyanlarla bunlardaki değişiklikleri ve bu beyanlarla değişikliklerin hüküm ifade edecekleri tarihi;

6. 26. maddede öngörülen fesihleri;

7. 13 ilâ 15 ve 24. maddelerde öngörülen ihtirazî kayıtların geri alınmasını.

Teyiden, usulüne uygun şekilde yetkili kılınmış aşağıdaki imza sahipleri bu Sözleşmeyi imzalamışlardır.

Fransızca ve İngilizce dillerindeki her iki metin de aynı şekilde geçerli olmak ve Hollanda Dışişleri Bakanlığı arşivlerine tevdi edilmek ve aslına uygunluğu onaylı bir örneği, diplomasi yolu ile, Onikinci dönem toplantısı sırasında Lahey Devletler Özel Hukuku Konferansı üyesi Devletlere verilmek üzere, bir tek nüsha halinde 2 Ekim 1973 günü Lahey'de düzenlenmiştir.